

I.

СЪНКИ ОТЪ СТАРИННИЯ РАХОВЕЦЪ¹⁾

Преди вѣкове.

Тъмни сж сѣнкитѣ на преданията, оцелѣли отъ гроба на годинитѣ и вѣковетѣ; смѣтни сж романтичнитѣ сказания на легендитѣ, останали още незабравени срѣдъ народа, които сж вихрени криле на буйната фантазия мислено ни пренасятъ въ едно далечно приказно минало; мълчатъ заличенитѣ надписи по плочитѣ и паметницитѣ, които, заринати дълбоко въ чернитѣ пазви на земята, оставатъ непрочетени и неразгадани; спятъ гробовенъ сънь погребанитѣ въ праховетѣ на архивитѣ неизвестнитѣ старинни книги и житиета, въ чийто пожълтѣли страници сж записани хроники и събития на единъ угастналъ животъ отъ преди вѣкове.

Подвигъ е днесъ, да се издири вѣрниятъ пѣтъ къмъ онова свето съкровище на тайната, въ която е заключена съ магиченъ ключъ отъ преди години, истината, около произхода и основаването на поселщето Горна-Орѣховица и да се намѣрятъ и посочатъ на днешнитѣ негови обитатели и постоянни жители—вѣрнитѣ исторически следи, които ще ни изведатъ къмъ обетована земя, ще ни разкажатъ за единъ действителенъ миналъ животъ, за една старинна история и битие, загубени и заличени въ мъглата на своето далечно минало.

Важенъ, централенъ и стратегически градъ отъ градоветѣ,—издигнатъ въ вътрешността на страната ни,—още отъ най-раннитѣ исторически дни, отъ епохата на своето съществуване—градътъ Горна-Орѣховица, въ миналото, въ своето историческо и стопанско развитие и преуспѣвание, е отбележалъ важни и голѣми за себе си паметни събития, които ни разтварятъ страницитѣ на една твърде интересна и увлекателна история, достойна да бжде предметъ на внимание, разучавание и опознавание.

Обаче, за неговата, твърде интересна и богата съ исторически мѣста, манастири и забележителности—околностъ, както и обстоятелството, което издига нейното значение и име, поради близостъта му до нашата стара-столица—В.-Търново,—не сж правени грижливи проучвания и издирвания въ историко-географско отношение; липсва рѣководна литература, източници, помагала за въ случая, и пжтеводители, поради което, много промеждутѣци отъ редица исторически епохи, за уяснение постепенния развой на тоя градъ и него-

1) Старото име на Горна-Орѣховица,